

Større myrdryrkingsdemonstrasjoner sommeren 1962.

Rådet for tekniske utstillinger i landbruket, som sorterer under Landbruksteknisk utvalg i Selskapet for Norges Vel, hadde også i år, i likhet med 1961, lagt opp et stort og allsidig arbeidsprogram. Terminlisten for 1962 omfattet nemlig i alt 60 nummer — mot 59 i 1961 — fordelt på vandreutstillinger (A), maskindemonstrasjoner (B) og demonstrasjoner av arbeidsmetoder og arbeidsteknikk (C). Det er den siste gruppen av demonstrasjoner som er tallrikest representert på terminlisten, nemlig med 50 nummer, mens maskindemonstrasjoner omfattet 8 nummer. Forskjellen mellom de to sistnevnte former for demonstrasjoner er denne: Ved maskindemonstrasjoner sender arrangørene innbydelse til alle fabrikker eller forhandlere av utstyr som faller innenfor demonstrasjonens ramme, mens man ved demonstrasjoner under gruppe C, bare innbyr firmaer som fabrikerer eller forhandler utstyr som er av den spesielle typen man ønsker å demonstrere. I sistnevnte tilfelle er det ofte tilstrekkelig å låne utstyr fra gårdbrukere, og/eller faglige institusjoner i de distrikter hvor demonstrasjonene holdes.

Av driftstekniske vandreutstillinger, som krever særlige omfattende forberedelser, var det 2 i 1962, begge gjaldt demonstrasjoner vedkommende teknisk utstyr for skogbruket.

Av demonstrasjoner under gruppe C ble det i 1962 foretatt to større monstringer i forbindelse med grøfting og dyrking av myr, begge foretatt på Vestlandet. Vi tar her inn et kort referat fra disse demonstrasjonene, hvor *Det norske myrselskap* ydet faglig bistand.

Myrdryrkingsdemonstrasjon i Jølster herred, Sogn og Fjordane.

Om denne skriver konsulent *Ole Lie*, som deltok fra *Det norske myrselskap* ved demonstrasjonen:

«*Sogn og Fjordane Landbruksselskap* holdt den 15/8 1962 en større demonstrasjon i dyrking av myr hos gårdbruker *Sivert Gjesdal*, Vassenden i Jølster. Været viste seg fra sin aller beste side, og da fylkeslandbrukssjef *Rasmus Nordbø* åpnet demonstrasjonen var ca. 1000 mennesker fra hele fylket samlet.

Den tekniske ledelse av demonstrasjonen ble tatt hånd om av fylkesagronom *Sivert Anda*, som også orienterte om opplegget og de dyrkingsplaner som forelå for vedkommende myr. Fylkesagronomen ga også en redegjørelse for det arbeid som allerede var utført med hensyn til kanalisering og grøfting på myra.

Det norske myrselskap var representert ved konsulent *Ole Lie*, som orienterte om dyrking av myr. Lie la spesielt vekt på jord-

bearbeidingen, tørrleggingen og grøftematerialer for myrjord, samt klassifisering og undersøkelse av myrer.

Amanuensis *Hans Aamodt ved Landbruksteknisk institutt, Ås*, orienterte om bruken av de forskjellige grøfte- og nydyrkingsmaskiner for myr, samt demonstrerte nedlegging av grøftematerialer m. v.

Under demonstrasjonen ble forskjellige maskintyper for grøfting og jordbearbeiding vist i bruk. Ved hjelp av høytaleranlegg ble den store menneskeskaren orientert om maskinene og arbeidsmetodene m. v. Det ble under demonstrasjonen stilt en rekke spørsmål fra deltagerne. Dette ga anledning til nærmere utredninger om visse aktuelle problemer både om dyrkingen og maskinene m. v.

Når en så omfattende demonstrasjon kunne avvikles greit og knirkfritt med så mange deltagere, skyldtes det et godt gjennomtenkt opplegg og utmerket assistanse. Lederen, fylkesagronom Anda, og alle andre som var med under demonstrasjonen og forberedelsene, fortjener alle ære for den gode avviklingen».

Myrdrøkingsdemonstrasjon i Etne herred, Sunnhordland.

Nordhordland Bygdeungdomslag arrangerte i 1961 en meget vellykket demonstrasjon i myrdrøkning i Alversund herred, Nordhordland. Denne demonstrasjonen, hvor det deltok ca. 1500 interesserte, ble en kjempesuksess. Dette ga mersmak, og Bygdeungdomslaget besluttet derfor også i 1962 å holde en liknende demonstrasjon, denne gangen i Sunnhordland. Stedet som ble valgt var en myr på gården Steine, beliggende ca. 2 km fra Etne sentrum. Myra eies av *Roald Berge*.

Demonstrasjonsdagen, den 24. august, strieregnet det nesten hele tiden. Likevel hadde ca. 500 interesserte møtt frem, og de fleste holdt ut under hele demonstrasjonen, som ble avsluttet ved 16—17-tiden. I spissen for arrangementet sto Bygdeungdomslagets formann, gårdbruker *Magnus K. Haugland*. Herredsagronomen i Etne, *Kåre G. Myklebust*, hadde på forhånd tilrettelagt demonstrasjonen på det lokale plan på en utmerket måte. Som ledere av den faglige del deltok fylkesagronomen i tekniske fag i Hordaland, *Magne Hustveit*, og fra Det norske myrselskap direktør *Aasulv Løddesøl*, Oslo. Sistnevnte fikk ordet først og redegjorde for de viktigste prinsipper ved kanalisering, grøfting og oppdyrking av *ulike myrtyper*, og demonstrerte samtidig forskjellige redskaper og grøftematerialer som fortrinnsvis brukes ved grøfting av myr. Senere ble selve nedleggingen av bordlyrer, teglrør og plastrør, både Sørlandsplastrør og Stela plastrør, demonstrert. Løddesøl kom også inn på synkningsproblemer i forbindelse med myrdrøkningen og de hensyn som bør tas i denne forbindelse.

Fylkesagronom Hustveit foresto selve maskindemonstrasjonen,

Glimt fra myrdyrkingsdemonstrasjonen i Etne den 24. august 1962.

Fot. Aa. L.

det gjaldt både ulike traktortyper med diverse tilleggsutstyr, bl. a. ploger, harver, lesseapparater, planeringsskyfler m. v. Dessuten ble ulike typer av gravemaskiner og redskaper for fresing av myr, herunder også Sesam grøftefreser, demonstrert og utførlig omtalt. Hustveit tok også — rent generelt — opp en rekke praktiske spørsmål som det burde tas hensyn til ved myrdyrkingen, og ga mange gode råd.

I tilknytning til maskindemonstrasjonen fikk representanter for de maskinfirmaer som deltok, anledning til å gi en kort utredning om sine egne maskiner, noe som et par firmaer benyttet seg av. Flere maskinfirmaer, bl. a. Eikmaskin, Eik & Hausken, Vestlandske Kjøpe- lag, Erlands Maskin m. fl., var møtt frem med til dels ganske stort utstyr.

Etter de innledende foredrag og under demonstrasjonene ble det av deltakerne stilt en lang rekke spørsmål som ble besvart av de faglige ledere. Spørsmålene gjaldt først og fremst ulike grøftetyper og grøftematerialer og de demonstrerte maskiner og redskaper, men også ulike kulturmetoder, gjødslings- og jordforbedringsspørsmål. Også plantevalget ved dyrking av myr ble diskutert i samme forbindelse.

Ved avslutningen av demonstrasjonen takket Bygdeungdomslagets formann, Magnus Haugland, deltakerne for den store interesse som de hadde vist for dette tiltaket, og for den gode tilslutningen på

tross av dårlige værforhold. Deltakerne på sin side var tilsynelatende meget vel fornøyd med arrangementet, ikke bare på grunn av det faglige utbyttet, det var også sørget for utmerket bevertning med både middag og kaffe i et lokale i nærheten. Det stedlige *bondekvinnelag* sørget for denne delen av arrangementet.

Aa. L.

Torvmester Aksel Stock.

Torvmester *Aksel Stock*, Krampenes, døde plutselig den 18. oktober, 59 år gammel. Det var hjertet som sviktet.

Etter å ha fungert som torvtilsynsmann i Nord-Varanger herred i en årrekke, ble Stock like etter frigjøringen ansatt som torvmester i Finnmark. Tidligere var fylket delt i 2 torvmesterdistrikter, men da Stock tiltrådte fikk han hele fylket som arbeidsfelt. Ved siden av stillingen som torvmester drev han også sitt småbruk, og en tid fiske, som vanlig er på bygdene i denne del av landet.

Stock var således fast forankret i Finnmarks hårde livsvilkår. Han var en arbeidets adelsmann, på land og på sjø.

Stock sparte aldri seg selv på de ofte strabasiøse tjenestereiser. Som den likeframme og praktiske mann han var, gikk han heller ikke av veien for med spaden i hånd å vise torvtakerne hvordan arbeidet skulle utføres. Utover bygdene arbeidet Stock iherdig for en rasjonell utnyttelse av myrenes brenntorvressurser. I dette arbeid gikk han også inn for å vekke forståelse for betydningen av å verne om jordsmonnet for fremtidig dyrking. Hans rettskafne personlighet samt praktiske syn og innsikt, gjorde at han oftest kunne ordne opp i tvister og klagemål på stedet, stillferdig og greit.

I de ca. 17 år Stock fikk fungere som torvmester i Finnmark var samarbeidet med Myrselskapet alltid det beste, og vi hadde stor nytte av hans saklighet og inngående kjennskap til forholdene i Finnmark.

Stock var en aktet mann, og det var med sorg vi mottok budskapet om hans plutselige bortgang.

Vi lyser fred over torvmester Aksel Stock's minne!

P. H.